

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนเข้มแข็งด้านการตลาดของสถาบัน ราชภัฏนครสวรรค์ : กรณีศึกษากลุ่มอาชีพน้ำตาลโตนด ตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์
ผู้วิจัย	เดือนใจ บรรเจิดกิจ
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการ	ศาสตราจารย์ ดร. เฉลียว บุรีภักดิ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา ดร. สมภพ เจริญนุท

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาด้านการตลาดคือ ด้านการ
ลงทุน ด้านการผลิต ด้านการขาย ด้านการบริหารจัดการ 2) พัฒนารูปแบบการสร้างชุมชน
เข้มแข็งด้านการตลาดโดยใช้ กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมโดยเทคนิค เอ-ไอ-ซี (AIC.)
Appreciation Influence Control

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑน้ำตาลโตนดตำบลเกยไชย อำเภอ
ชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 67 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจการสอบถามข้อมูลทั่วไป และสอบถาม
เกี่ยวกับปัญหาด้านการตลาด ของกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑน้ำตาลโตนด เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา เป็นแบบประเมินพฤติกรรม รูปแบบการสร้างชุมชนเข้มแข็ง
ด้านการตลาดโดยการจัดเวทีชาวบ้าน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมปัญหาด้านการตลาดของกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑน้ำตาล
โตนดตำบลเกยไชย มีปัญหาในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าปัญหา ด้านการผลิต
ด้านการขาย ด้านการบริหารจัดการมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก สาเหตุของปัญหาเนื่องมาจากการ
บริหารจัดการด้านการตลาด ยังขาดกระบวนการในการจัดการ ที่เป็นระบบ และ ไม่มีการสร้าง
กระบวนการเรียนรู้การวางแผนแบบมีส่วนร่วม เช่น กระบวนการร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา
ในการจัดตั้งกลุ่มเพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้านการตลาด ส่วนปัญหาด้านการลงทุนมีปัญหายุ่งยาก

ระดับปานกลาง เนื่องจากหน่วยงานของภาครัฐ ที่เข้าไปสนับสนุนได้แต่จัดสรรงบประมาณกองทุนหมู่บ้านและอุปกรณ์เครื่องมือทางเทคโนโลยีไปให้เพียงอย่างเดียว จึงทำให้ปัญหาด้านการลงทุนอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มากเหมือนปัญหาด้านอื่นๆ

ผลการพัฒนาพบว่า รูปแบบการสร้างชุมชนเข้มแข็งด้านการตลาดคือ การจัดเวทีชาวบ้าน ด้านการเข้าประชุมการจัดเวทีชาวบ้าน (เวทีธุรกิจชุมชน) มีทั้งผู้นำและชาวบ้านรวมทั้งหน่วยงานราชการ ภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมประชุม ด้านระเบียบวาระการประชุมมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและปฏิบัติตามได้ ด้านความสามัคคีการจัดเวทีชาวบ้าน ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการเสนอประเด็นในการแสดงความคิดเห็นสามารถพูดได้ตรงประเด็นและสรุปได้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้านความเป็นประชาธิปไตย มีการแสดงเคารพความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ด้านรูปแบบของเวทีชาวบ้านที่ดี มีการแก้ปัญหาและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้านเวลาที่สมาชิกใช้เข้าร่วมประชุมมาร่วมดำเนินการก่อนเวลาและกลับหลังเวลาดำเนินการ ส่วนในด้านสถานที่ในการจัดเวทีชาวบ้านมีการจัดประชุมในแหล่งของชุมชนที่ตรงกับสภาพของปัญหาที่จะทำให้สมาชิกสามารถรับรู้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก ด้านการดำเนินการจัดเวทีชาวบ้าน กลุ่มดำเนินการจัดเวทีขึ้นเองและบางครั้งอาจมีแกนนำในท้องถิ่นร่วมกันจัดขึ้น ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและบางครั้งต้องมีการชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี

การพัฒนาในรูปแบบการสร้างชุมชนเข้มแข็งด้านการตลาดโดยการใช้เวทีชาวบ้านในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นเวทีแห่งการเรียนรู้โดยกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์น้ำตาลโตนด ร่วมกับกลุ่มแกนนำในชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล สถานศึกษา ภาครัฐ และ ภาคเอกชน มีส่วนร่วมกัน ในการร่วมคิด ร่วมกันแก้ปัญหา และหาแนวทางการพัฒนาด้านการตลาด โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตย กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์น้ำตาลโตนดตำบลเกษไชย มีกระบวนการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการดำเนินงาน ด้วยวิถีชีวิตของกลุ่มเองโดยไม่มีการชี้แจงสั่งการ รวบอำนาจ จากผู้นำในท้องถิ่น สามารถแก้ปัญหาอุปสรรคด้านการตลาดได้ดีขึ้นในระดับหนึ่ง จึงบริหารจัดการได้อย่างยั่งยืนและสามารถสาธิตรูปแบบการแก้ปัญหาให้ชุมชนอื่นได้เรียนรู้ได้อีกต่อไป

Abstract

Title	Research and Development of Model for Building Strong Community on Marketing of Rajabhat Institute Nakhonsawan, Cause, of Tanod Sugar Trade Group in Tambol Koeychai, Amphur Chumsaeng, Nakhonsawan.
Researcher	Tuanjai Bunchoetkit
Department	Education administrative.
Preside	Professor, Dr. Chalia Buripakdi
Counselor	Assoc Prof Dr. Surasak Larbmala, Dr. Sompop Chermkhuntod

Research Purpose

This research for, 1) to understand the marketing problems which include : capital for production, sale or marketing and administrative management; 2) to develop participatory development model for building strong community on marketing by using training facilitators with participatory planning process known as Appreciation Control (AIC.)

The population used in this research is the 67 persons from Tanod Sugar Trade Group in Tambol Koeychai, Amphur Chumsaeng, Nakhonsawan.

The research instrument was the questionnaire asking about general information and problems on marketing, and measured by 5 standard level scale. For the development process, the behavior assessment test on building the strong community emphasized on marketing was used by means of villager participatory meeting.

The findings were : The problems on marketing were at high rate, especially in production, selling and management, while the capital was at middle rate. The cause of

problem was due to the lack of system approach in management since there was no participatory planning among the members in community.

In the development step, the villager participatory meeting was found to be the most effective and efficient strategy in terms of unity and awareness in participation on the basis of democracy. Among the villagers, headmen, district officers, private and public personnel, there were no direction, order or centralization, but sharing and discussing to solve the problem of marketing at a certain extent, which is more sustainable, demonstrable, and applicable for other communities.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Nakhon Sawan Rajabhat University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร.เฉลียว บุรีภักดิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งให้ความสนใจใฝ่ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ที่ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนทุนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สมภพ เจริญขุนทด ที่กรุณาให้ความสนใจใฝ่ ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและพัฒนา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและพัฒนา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์เฉลียว พิมพ์พันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สำราญ มีแจ้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัศ มีศรีสวัสดิ์ ดร.ณัฐวิทย์ พรหมศร อาจารย์เสรี ชาเหला อาจารย์ วราวุฒิ ยิวคิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำรัส นวลนิ่ม ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบเค้าโครงวิจัยและแบบสอบถามสำหรับการวิจัยและพัฒนาครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ นายเกษม ปานอุดมลักษณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด นครสวรรค์เขต 2 นายปัญญา คล้ายแจ้ง ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นายสำรวย พระโพธิ์ กำนันตำบลเกยไชย ร.ต.ทวีป ปัทมธรรม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คุณสุเทพ พลไพรินทร์ ประธานกลุ่มอาชีพผลิตถัณฑ์น้ำตาลโตนด และประชากร ตำบลเกยไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ที่อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลในการวิจัยและพัฒนา

ขอกราบขอบพระคุณเพื่อนปริญญาโท รุ่นที่1 สาขาการบริหารการศึกษา ที่เป็นกำลังใจ และเป็นทีปรึกษาให้คำแนะนำเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงจะเอื้อประโยชน์แก่ผู้ที่ทำการวิจัย และผู้สนใจต่อไป